NARODNE NOVINE
SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

Program zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

1735

Na temelju članka 18. stavka 1. i 3. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (»Narodne novine«, broj 10/97.) ministar zdravstva uz suglasnost ministra prosvjete i športa donosi

PROGRAM

ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DJECE, HIGIJENE I PRAVILNE PREHRANE DJECE U DJEČJIM VRTIĆIMA

I.

Ovim programom utvrđuju se mjere zdravstvene zaštite, mjere higijene i mjere pravilne prehrane djece predškolske dobi u dječjim vrtićima.

II.

Mjere zdravstvene zaštite djece u dječjim vrtićima provode se u skladu s Planom i programom mjera zdravstvene zaštite, a obuhvaćaju:

– cijepljenje protiv zaraznih bolesti

– sistematski zdravstveni pregled djeteta prije upisa u dječji vrtić

– zdravstveni pregled djeteta nakon izostanka iz dječjeg vrtića zbog bolesti, odnosno drugog razloga zbog kojeg je izostanak djeteta trajao dulje od 60 dana

– protuepidemijske mjere u slučaju zarazne bolesti

– zdravstveno prosvjećivanje i zdravstveni odgoj djece u svezi sa stjecanjem pravilnih higijenskih navika i usvajanja zdravog načina življenja, posebno s obzirom na prevenciju najznačajnijih zdravstvenih problema

– zdravstveno prosvjećivanje i zdravstveni odgoj zaposlenih u dječjem vrtiću kao i roditelja, skrbnika, odnosno posvojitelja djece.

Mjere zdravstvene zaštite iz stavka 1. ove točke provode se sukladno godišnjem planu i programu rada dječjeg vrtića za pedagošku godinu.

III.

Obvezno cijepljenje djece provodi se prema Programu obveznih cijepljenja.

Zadaća dječjeg vrtića je:

– provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta

– upućivanje roditelja, skrbnika odnosno posvojitelja djece na obvezu cijepljenja, ako ono nije obavljeno.

Upis djeteta u dječji vrtić uvjetuje se urednim cijepljenjem protiv bolesti iz Programa obveznih cijepljenja, s iznimkom djece koja imaju kontraindikacije na pojedina cijepljenja.
Iznimno, uz nerizičnu anamnezu, može se odobriti upis djeteta u dječji vrtić bez ožiljka od cijepljenja tj. necijepljenog protiv tuberkuloze, zbog trajanja postupka, a to se cijepljenje može nakon testiranja obaviti naknadno.
Provjeru statusa o cijepljenju vrši liječnik prije ulaska djeteta u dječji vrtić i povremeno, najmanje jedanput godišnje pri obnovi upisa u dječji vrtić.
Cijepljenje zaposlenih u dječjem vrtiću provodi se sukladno epidemiološkim indikacijama.
IV.
Mjere zdravstvene zaštite djece predškolske dobi u dječjim vrtićima izvan osnovnog zdravstvenog osiguranja provode se na temelju posebnog ugovora zdravstvene ustanove i dječjeg vrtića.
V.
Prije upisa djeteta u dječji vrtić obvezan je prethodni sistematski zdravstveni pregled o kojem roditelj, skrbnik, odnosno posvojitelj djeteta treba dječjem vrtiću predočiti potvrdu o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta prije upisa u dječji vrtić.
U okviru navedenog pregleda potrebno je najmanje:
– pregledati stolicu na bakterije (shigelle) i crijevne parazite (analni otisak)
– obaviti pregled vlasišta na ušljivosti
– obaviti pregled kože na znakove svraba.
U slučaju pozitivnog nalaza potrebno je poduzeti liječenje prije pohađanja dječjeg vrtića.
U heteroanamnezi trebaju se uzeti podaci o eventualnoj tuberkulozi u obitelji.
VI.
Za djecu koja su zbog bolesti izbivala iz dječjeg vrtića treba dostaviti u dječji vrtić potvrdu o obavljenom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta.
Djeca koja su izbivala iz dječjeg vrtića zbog nekog drugog razloga u trajanju duljem od 60 dana trebaju ponoviti cijeli liječnički pregled ili dio pregleda ovisno o razlogu izostanka te dostaviti dječjem vrtiću potvrdu o obavljenom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta.
VII.
Mjere za osiguranje higijene u dječjem vrtiću obuhvaćaju:
– ispunjavanje uvjeta smještaja
– ispunjavanje uvjeta u pogledu prehrane
– mjere prevencije od zaraznih bolesti tijekom zajedničkog boravka
– mjere vezane na svakodnevne aktivnosti u dječjem vrtiću
– održavanje higijene i nadzor nad higijenskim stanjem
– mjere za zaštitu od zaraznih bolesti kao i higijensko-epidemiološki nadzor nad zaraznim

bolestima u dječjem vrtiću
– protuepidemijske mjere
– mjere na izletu u prirodi i ljetovanju
– zdravstveni odgoj djece
– ostale mjere.
VIII.
U dječjem vrtiću trebaju biti ispunjeni sljedeći uvjeti u vezi sa smještajem:
– prostori ustanove moraju biti čisti
– obvezno je svakodnevna dezinfekcija sanitarnog čvora
– obvezno je redovito provjetravanje prostorija
– obvezno je osigurati odgovarajuće grijanje zimi
– broj djece u prostoriji ne smije biti veći od propisanoga
– potrebno je redovito pranje i mijenjanje posteljine
– u objektu je obvezno osigurati zdravstveno ispravnu čistu vodu, bilo iz javnog vodovoda ili iz vlastitoga vodnog objekta (bunara ili dr.), kontroliranog, s uključenom dezinfekcijom vode, kao i ispravnu dispoziciju otpadnih voda i krutog otpada
– treba osigurati odgovarajući namještaj koji ne pogoduje nastanku ozljeda s krvarenjem
– treba osigurati da igračke i drugi predmeti opće uporabe ispunjavaju uvjete u pogledu zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe
– treba osigurati dovoljnu količinu sredstava za opću higijenu djece.
U objektu i oko njega potrebno je provoditi potrebne mjere dezinfekcije, deratizacije i dezinsekcije.
Posebnu pozornost potrebno je posvetiti održavanju i čistoći okoliša dječjeg vrtića (odbačeni oštri predmeti, razbijeno staklo, injekcijske igle i štrcaljke i sl.).
IX.
Osobe zaposlene u dječjem vrtiću koje u svom radu dolaze u neposredan dodir s namirnicama i predmetima opće uporabe moraju ispunjavati uvjete prema propisima o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru nad namirnicama i predmetima opće uporabe.
Hrana mora zadovoljavati uvjete propisane za zdravstvenu ispravnost namirnica.
U dječji vrtić može se unositi samo industrijski pripravljena i pakirana hrana.
X.
Zaposlene osobe u dječjem vrtiću moraju ispunjavati uvjete prema propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.
XI.
U cilju zaštite od zaraznih bolesti potrebno je:
– pratiti zdravstveno stanje djece koja pohađaju dječji vrtić, odnosno pobol te razloge izostajanja iz dječjeg vrtića
– provoditi svakog dana pri dolasku djece u dječji vrtić trijažu i uputiti djecu na liječnički pregled i liječenje kod odgovarajuće indikacije
– posebnu pozornost treba posvetiti poduci djece o osobnoj higijeni (pranje ruku i tijela)

– nadzirati djecu pri korištenju sanitarnog čvora
– nadzirati dječju igru i sprječavati nastanak ozljeda.
XII.
U provedbi protuepidemijskih mjera viša medicinska sestra dječjeg vrtića sudjeluje u:
– provedbi masovne kemoprofilakse
– praćenju zdravstvenog stanja djece na kemoprofilaksi
– praćenju pobola nakon uvođenja mjera
– uzimanju uzoraka
– praćenju dnevnog pobola djece kao i razloga njihova izostanka iz dječjeg vrtića.
U slučaju grupiranja po pojedinim bolestima viša medicinska sestra dječjeg vrtića izvještava nadležnu higijensko-epidemiološku službu.
XIII.
Pri organizaciji i provedbi izleta djece u prirodu pozornost treba posvetiti:
– ispravnosti vode i hrane
– osobnoj higijeni djece
– izbjegavati okolnosti i aktivnosti koje pogoduju izlaganju bolestima (krpelji i dr.) i ozljedama.
Prije odlaska na skupno ljetovanje ili zimovanje treba obaviti liječnički pregled djeteta, a pred sam put neophodna je trijaža više medicinske sestre.
Na put ne mogu ići djeca koja imaju temperaturu ili osip ili neku utvrđenu zaraznu bolest.
Na put ne mogu ići djeca koja imaju proljev.
XIV.
Za vrijeme boravka u dječjem vrtiću treba provoditi kontinuirani zdravstveni odgoj djece i odraslih koji najmanje obuhvaća:
– osobnu higijenu (ruku i tijela)
– higijenu jela i pića
– stajalište prema bolestima i bolesnicima (bolesnoj djeci i odraslima)
– pozitivan odnos i povjerenje prema liječniku
– pozitivan odnos prema cijepljenju.
U izboru tema i njihovoj provedbi treba surađivati pa i uključiti zdravstvene djelatnike raznih profila (pedijatre, stomatologe, ortopede, epidemiologe, infektologe i dr.).
XV.
Pravilna prehrana djece u dječjim vrtićima osigurava se redovitim brojem obroka u skladu s preporučenim količinama energije i prehrambenih tvari prema tablici 1. i tablici 2. koje su prilog ovoga programa i čine njegov sastavni dio, kao i propisanim sanitarnim nadzorom nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece.
XVI.
Ovaj program stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 500-01/02-01/0496
Urbroj: 534-02-26-02-0002
Zagreb, 30. kolovoza 2002.
Ministar
mr. sc. Andro Vlahušić, dr. med. v. r.
Ministar
dr. sc. Vladimir Strugar, v. r.

Tablica 1.
PREHRAMBENI STANDARD ZA PLANIRANJE PREHRANE U DJEČJIM VRTIĆIMA (PREPORUČENE DNEVNE KOLIČINE ENERGIJE I PREHRAMBENIH TVARI ZA DOJENČAD I DJECU)

ENERGIJA I PREHRAMBENI SASTAV OBROKA	**DOJENČAD 6–12 mjeseci**	**D J E C A 1–3 godine**	**D J E C A 4–6 godina**
Energija: kcal kJ	(težina, 9 kg x 98 kcal) 850 3556	(težina,13 kg x 102 kcal) 1300 5440	(težina, 20 kg x 90 kcal 1800 7530
Bjelančevine, g	(težina, kg x 1,7 g) 15	(težina, kg x 1,4 g) 18	(težina, kg, x1,2 g) 24
Masti, % ukupne energije	30-35 %	30-35 %	30-35 %
Ugljikohidrati % ukupne energije	50-60 %	50-60 %	50-60 %
Vitamin A, µg RE	375	400	400
Vitamin D, µg	5	5	5
Vitamin B1	0,3	0,5	0,6
Vitamin B2	0,4	0,5	0,6
Vitamin B6	0,3	0,5	0,6
Niacin, mg	4	6	8
Vitamin C, mg	50	40	40
Kalcij, mg	270	500	800
Fosfor, mg	275	460	500
Željezo, mg	11	7	10

Navedene vrijednosti energije i spomenutih prehrambenih tvari predstavljaju 100% preporučenih dnevnih količina za dojenčad i djecu. Ovisno o duljini boravka u dječjem vrtiću, odnosno o vrsti dnevnog programa koji dijete polazi treba planirati broj dnevnih obroka i količine hrane radi osiguranja spomenutih prehrambenih standarda (Tablica 2).

Tablica 2.

Duljina boravka u vrtiću (sati)	**% dnevnih preporučenih količina**	**Broj obroka**
5–6	60	2
7–8	75	3
9–10	85	4